

EELK HAAPSALU PÜHA JOHANNENESE KOGUDUS

JUULI 2015

Armsad sõbrad Haapsalu koguduses!

Südamlik tervitus teile Haaga sõpruskoguduselt! Suve algus on siin Soomes olnud väga jahe, kuid minu südant soojendab jätkuvalt kaunis mälestus kevadisest Haapsalu-külastusest.

Olen olnud alates eelmise aasta sügisest Haaga koguduse kirikuõpetaja ja aprillis oli mul suur rõõm külastada sõpruskogudust Haapsalus ning tutvuda selle kauni linnaga. Ühtlasi oli meeldiv võimalus tutvuda piiskop Tiit Salumäega ning kogeda tema pere ja koguduse külalislahkust ning sõprust. Seetõttu on iseäranis rõõmustav, et juba 14. augustil võin Hakavuori kirikus öelda "Tere tulemast" Haapsalu koguduse Toomkoorile. Loodan, et kohtun siis nii nende sõpradega, kellega tutvusime aprillis, kui ka teiste koguduse liikmete ja koorilauljatega.

Soovin teile kõigile Jumala poolt õnnistatud suve. Andku Tema jõudu, hellitagu suve ilu ja rohke armastusega!

Marja Heltelä, Haaga koguduse õpetaja

Uudiseid Haaga kogudusest

Haaga kogudusel on kaks punast kirikut – Huopalahdi puukirik (pühitseti kirikuks 1942) ja Hakavuori silikaattellistest kirik (1963). Hakavuori kirik oli pikka aega remondis, kuid poolteist aastat tagasi sai remont valmis ja kogudus on sellest alates taas tegutsenud mõlemas kirikus.

Hakavuori kirik (foto: www.mestat.fi)

Huopalahdi kirik (foto: www.helsinginkirkot.fi)

Nüüd, suvel, toimub koguduse tegevus paljuski laagrite ja retkede näol: on laste suveringe, pereringe, suvekohvik, eakate ring, diakoonialaager, kolm leerilaagrit, täiskasvanute suveretked ja loomulikult ka suvised kontserdid.

Haaga rododendronipark (foto: www.meanwhileinfongfield.wordpress.com)

Haaga piirkonnas on väga palju puithooneid ja iseäranis suvel on see väga kaunis ja roheline linnaosa. Ka kogudus lööb kaasa erinevatel kogukondlikel sündmustel, mis sageli toimuvad linnaosa pargis. Viimati toimus Haagas asuva ainulaadse rododendronipargi sündmus, Põhja-Haaga päev ja Haaga turu tantsupidu. Haagas on mitmeid piirkondi, kus inimestel on peenramaad ja ka kogudusel on oma aiamaa, mille eest koguduse liikmed kannavad ühiselt hoolt. Meie mõlemat kirikut ümbritsevad kaunid pargid. Haagat ongi peetud Helsingi roheliseks aiaks. Haaga kogudus soovib sõpruskogudusele kaunis Haapsalus Jumala hoolitsust ja armu.

Tõlkinud Kristel Engman

PÄEVAKAJALISEL TEEMAL

Pagulastest, kristlikult ja emotsioonideta

Eesti avalikkuses on lühikese aja jooksul esile kerkinud teemasid, mis on ilmekalt kirjeldanud meie ühiskonda ja selles valitsevaid meelsusi ning olnud meie tolerantsuse ja empaatiavõime lakmuspaber. Vähem kui aasta tagasi oktoobris võttis riigikogu nabi häälteenamusega vastu kooseluseaduse. Küllap on enamusel veel mees toonased arutelud ja vastuolud, aga ka vastastikkused süüdistused ja solvanud.

Koos põgenike arvu plahvatusliku kasvuga nii maailmas kui ka Euroopas (2014. aastal oli ÜRO andmeil oma kodust tagakiusamise, konflikti, vägivalla või inimõigusrikkumiste tõttu sunnitud lahkuma 59,5 miljonit inimest) jõudis üha enam ka eestimaalaste teadvusse kiiresti eskaleeruv pagulaste küsimus. Esialgu „nende“ (peamiselt Lõuna-Euroopa riikide) teemast on saanud meie ühine mure, mis ootab lahendamist. Küsimus ei ole pelgalt pagulastega seonduv, see on ka küsimus riikide solidaarsusest ja religioonide ühtsusest. See on meie koostöötajate, humaansuse, aga ka kristliku meele ja oikumeenilisuse lakmustest.

Põgenikega seondub hulga praktilisi küsimusi, alustades turvalisusest ja lõpetades sotsiaalmajanduslike ning kultuuriliste teguritega. Seetõttu on rõõmustav Euroopa Liidu hiljutisel valitsusjuhtide kohtumisel (ülemkogul) saavutatud kokkulepe, mille kohaselt riigid panustavad Vahemere kriisi lahendamisse vabatahtlikult ja oma võimekust mööda. See on olnud Eesti positsioon aruteludel ja et pagulaste vastuvõtmisel peame arvestama Eesti tegelike võimalustega, leidis 16. juunil ka EELK kirikuvalitsus. EELK ei toeta pagulaste kvoodipõhist, vaid lõimumise tegelikust võimekusest, rahvuslikest ja riiklikest huvidest lähtuvat pagulaste vabatahtlikku vastuvõtmist.

Peaminister Taavi Rõivas leidis ülemkogu otsust kommenteerides, et meie moraalne kohus on aidata hädasolijaid ja Eesti riik on piisavalt tugev, et üheskoos teiste riikidega lahendada sõjapõgenike küsimust. Peaminister lisas, et jõudma peab probleemi juurteni ja leidma neile jätkusuutlik lahendus. Põgenike küsimuses on otsuste langetamisel võtmetähtsusega riikide reaalne põgenike vastuvõtu ja ühiskonda sulandamise võime. Vähetähtsaks ei saa pidada seejuures ühiskonnas valitsevat üldist meelsust. Riigikantselei tellitud EMOR-i hiljutise uuringu kohaselt on pagulaste vastu 42 protsenti Eesti inimestest, nende vastuvõtmisega on nõus 32 protsenti ja umbes veerandil (26 protsenti) pole seisukohta. Uuringu kohaselt võimaldas kõige enam (41,9 protsenti) pagulastega nõustumist argument, et hädas inimesi on vaja aidata.

Rahvusvahelised konfliktid ja humanitaarkriisid nõuavad ka meilt, kristlastelt, et me arutleksime, milline on kiriku seisukoht kriisides kannatavate usukaaslaste suhtes. Kas ja kellele oleme valmis abikäe ulatama? Millisel moel? Eelmainitud konsistooriumi istungil leiti, et EELK saab ja oskab põgenike vastuvõtmisel tegelda peaaesjalikult kristlastega. Seda arvamust väljendas ka siseminister Hanno Pevkurile saadetud pöördumine.

EELKle võiks olla eeskujuks meist mitu korda väiksem Leedu luterlik kirik, kellel on pärast kuid väldanud läbirääkimisi Leedu ametkondadega õigus saada aastane Leedu viisa 40 Süüria kristlasele. Leedu luterlik kirik on võtnud endale kohustuse koguduseliikmete ja partnerkirikute annetuste abil hoolitseda nende inimeste ülalpidamise eest.

Põgenike hulgas on mitmesuguse religioosse taustaga inimesi. Eeldusel, et eesmärk on pagulaste võimalikult sujuv integratsioon Eesti ühiskonda, oleks siinkirjutaja hinnangul kõige loomulikum

toetada kristlastest pagulasi. Ühisel usul ja sarnastel väärtustel põhinev integratsioon on tõenäoliselt tulemuslikum kui teistsuguse religioosse ja kultuurilise taustaga inimeste puhul.

Usu pärast paljudes maailma riikides kannatavad kristlased on üks osa üleilmsest kristlaste kogukonnast, kuhu me ju isegi kuulume. Pidades tähtsaks ligimesearmastust mitte üksnes teoreetilise printsiibina, vaid ka praktilise küsimusena, ei saa me mööda vaadata neist, kes abi vajavad. On positiivne, et ka EELKs on kogudusi, kes oma jumalateenistustel ületavad eestpalvetes riikide ja rahvaste piire ning palvetavad kannatavate usukaaslaste pärast üle maailma.

Inimestena vastutame nii selle eest, mida teeme, kui ka selle eest, mida tegemata jätame (Mt 12.36). Meie vastus Jumala ja kaasinimeste ees on universaalne ja totaalne. Elu kristlasena tähendab armastuse teostamist ja armastus on uue (kristliku) elu põhiline tunnus (Jh 13:34). Viimati ilmunud veebiajakirjas Kirik ja Teoloogia tõdeb dr Johann Christian Pöder pagulaste teemal arutledes: „Tegelikult ei ole nad ju võõrad, nad on meie ligimesed – õed ja vennad Jumala enda armastuseks loodud perekonnas. Sellel taustal on ka mõistetav, mida tähendab „nagu iseennast“ armastuse kaksikkäsus.” „Armasta Jumalat üle kõige ja ligimest nagu iseennast“ (Mt 12:29-31) põhimõttest lähtudes ei saa me teha oma südant kõvaks „kusagil seal“ Vahemerel, Lähis-Idas või Aafrikas iseäranis kristlastega toimuva suhtes.

Kirikute Maailmanõukogu, mis koondab 349 kirikut üle maailma ja mille liige on 1963. aastast ka EELK, kutsub oma 12. juuni migratsioonikriisile reageerimise avalduses liikmeskirikuid, oikumeenilisi partnereid ja heatahtlikke inimesi edendama avatumat ja külalislahkemat lähenemist „võõrale“ või hädas kannatavale naabrile ning aitama ja hoolima pagulastest sisserändajaid, austades täielikult nende Jumalast antud väärikust.

Kriisiolukord paneb proovile kiriku ja kristlaste üleilmse ühtsuse, kuid teisalt on see ka võimalus kasvatada üksmeelt. Mida kriitilisem on seisukord, seda tähtsamaks muutub iga kristlase panus; vajalikumaks muutub kristlaste üksmeel ja religioonidevaheline dialoog.

Meie kiriklikes meediumites ja kirikuringkondades kõlanud arvamused on hea näide valmisolekust osaleda nii Eesti ühiskonda kui ka kogu Euroopat puudutava probleemi lahendamisel. Pagulastega seonduvat on otsustanud käsitleda ka EELK kirikupäeva eel Tartus kogunev piiskopilik nõukogu.

Pagulaste küsimus on Maarjamaa kõigile kirikutele suurepärane võimalus osaleda ühiskondlikult olulise küsimuse lahendamisel. Igale kristlasele on see ligimesearmastuse hindamise koht. Meil kõigil on õigus Jumala kingitud rahule ja turvalisele elule, mida on aga tihtipeale lubamatult lihtne unustada.

Kristel Engman

EELK vikaarõpetaja¹

Artikkel väljendab autori isiklikke seisukohti

¹ Vastavalt EELK Konsistooriumi otsusele (16. juuni 2015, nr 90) määrati õpetaja Engman EELK vikaarõpetajaks piiskop Tiit Salumäe alluvuses alates 15. juunist 2015. Seni teenis õpetaja Engman EELK Lääne praostkonna vikaarõpetajana.

KOGUDUSE TEGEVUSKAVA JUULIS

K, 1. juuli kl 20 XXII Haapsalu Vanamuusikafestivali avakontsert „*Armulikem ema*“

(Toomkirik, piletitega 15/10). Esinevad Kädy Plaas (sopran), kommerkoor *Voces Musicales* ja Tallinna Kammerorkester dirigent Toomas Siitan. Ettekandel W. A. Mozarti kirikumuusika.

N, 2. juuli kl 20 Festivali kontsert „*Kolme inglil kontsert*“ (Jaani kirik, piletitega 15/10). Esineb ansambel *Daimonion*: Anaïs Chen (viiul), Andrea Inghisciano (tsink), María González (klavessiin, orel).

R, 3. juuli kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik), **kl 20 Festivali kontsert** „*Bach ja Händel 330*“

(Toomkirik, piletitega 15/10). Esineb ansambel *Floridante*: Maria Valdmaa (sopran), Meelis Orgse (viiul), Ele Raik (oboe), Tõnu Jõesaar (tšello), Saale Fischer (klavessiin, orel), Kristo Käo (teorb);

kl 23 Festivali kontsert „*Virgencita*“ (Toomkirik, piletitega 15/10). Esineb ansambel *Vox Clamantis*, dirigent Jaan-Eik Tulve. Ettekandel Arvo Pärt, Helena Tulve, Tõnis Kaumann, Perotinus, gregooriuse laul.

L, 4. juuli kl 20 Festivali kontsert „*Taevane ja maine armastus*“ (Toomkirik, piletitega).

Esinevad ansambel *La Compagnia del Madrigale*: Rossana Bertini (sopran), Francesca Cassinari (sopran), Elena Carzaniga (mezzosopran), Giuseppe Maletto (tenor), Raffaele Giordani (tenor), Daniele Carnovich (bass). Ettekandel Claudio Monteverdi ja Carlo Gesualdo madrigalid. **Kl 23**

Festivali kontsert Bach & Co Muusikat kahele klavessiinile esitavad Imbi Tarum ja Julia Ageyeva Hess. Bach, Buxtehude, Krebs. (Jaani kirik, piletiga 10/7).

P, 5. juuli kl 11 Apostlite pühapäeva jumalateenistus armulauaga (Toomkirik). Teema:

Issanda teenistuses. Teenivad õpetaja Tiit Salumäe, diakon Küllike Valk ja organist Lia Salumäe;

kl 20 XXII Haapsalu Vanamuusikafestivali lõppkontsert. Ettekandel Claudio Monteverdi

Maarja-vesper (Toomkirik, piletitega 20/15). Esinevad Maria Valdmaa (sopran), Annika Lõhmus (sopran), Iris Oja (alt), Giuseppe Maletto (tenor), Raffaele Giordani (tenor), Uku Joller (bass), kammerkoor *Voces Musicales*, Haapsalu Festivali Orkester, dirigent Toomas Siitan.

K 8. juuli kl 19 Kirikukontsert Taani kammerkoor *Aspirata Vocalis* (Toomkirik. Sissepääs vaba annetus.)

N, 9. juuli kl 20 Kirikukontsert „*Õhtu Tšaikovskiga*“ (Toomkirik, piletitega eelmüügis 10, enne algust 12). Esineb Moskva Riikliku Konservatooriumi kammerorkester, dirigent Feliks Korobov.

R, 10. juuli kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik).

P, 12. juuli kl 11 jumalateenistus armulauaga (Toomkirik). Teema: *Armastuskäsk*. Teenib õpetaja Kristel Engman.

E, 13. juuli kl 18.30 kirikukontsert (Toomkirik), esineb *Chicago-Chorale* Luther kolleegiumi koor, juhatab Bruce Tammen. Vaba annetus.

R, 17. juuli kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik).

P, 19. juuli kl 11 jumalateenistus armulauaga (Toomkirik). Teema: *Kirgastatud Kristus*. Teenib õpetaja Kristel Engman.

R, 24. juuli kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik).

P, 26. juuli kl 11 jumalateenistus armulauaga (Toomkirik). Teema: *Tõde ja eksitus*. Teenib õpetaja Tiit Salumäe ja organist Lia Salumäe.

R, 31. juuli kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik).

OLULINE TEAVE

Jaani kirik on külastajatele nädalavahetustel avatud

Juba kolmandat aastat avame suvekuudel Jaani kiriku ukсед. Korraldame seda vabatahtlike abiga. Ole hea ja anna teada, mis päeval sina saad olla Jaani kirikus valves ja võtta vastu külastajaid. Valvegraafikut koordineerib Lia Salumäe (e-post: haapsalu@eelk.ee või telefonil 53039835). Kiriku tutvustamiseks on vajalik materjal ette valmistatud ja saadaval on infovoldikud eesti, inglise, vene ja soome keeles. Kirik on avatud reedel ja laupäeval kell 10-14 ning pühapäeval kell 13-16. Püüame ühiste jõududega kiriku ukсед lahti hoida augusti lõpuni.

Algas suvine intensiivne leerikool

Mitmed inimesed on küsinud, kas oleks võimalik alustada uue leerikooliga juba suvel. Kutsume nüüd kõiki huvilisi leeri. Suvine leerikool algas sissejuhatusena 28. juunil, kuid esimene tund toimub 11. juulil kl 10.00 Jaanimaja raamatukogus. Kõik huvilised (ka vabakuulajad) on teretulnud liituma. Leeripüha toimub 30. augustil kl 11.00 toomkirikus. Leerikursuse tasu on 30 eurot. Täpsem teave leerikooli kohta: Kristel Engman (kristel.engman@eelk.ee; 5289527).

Tartus toimub 3.-5. juulil mitmekülgse kavaga KIRIKUPÄEV ja LAULUPIDU

Armsad kiriku kaastöölised ning koguduste liikmed koos perede ja sõpradega!

Eestlased on laulurahvas ning rõõmustavaks tõsiasjaks on seegi, et luterliku kiriku kuulutuse üheks oluliseks osaks on olnud läbi ajaloo muusika ühes selles sisalduva sõnumiga. Ka muusika kaudu kuulutatakse evangeeliumi ja tunnistatakse usku Kristusesse meie Issandasse!

Vähem kui kuu aja pärast koguneme Tartusse EELK Kirikupäevale ja Laulupeole. See ei ole lihtsalt üks järjekordne pidu või kohtumine, mille sarnaseid ikka elu ja töö meile toob. Maarjamaa 800. aastapäevale pühendatud EELK kirikupäev ja laulupidu, teemal "Maarjamaa – Isa maa", võiks olla meie kõigi usuline meelevaldus, avalik evangeeliumi kuulutus usust võõranduvas ja kaugenevas ühiskonnas. Seepärast on oluline, et tuleksime kõik ühiselt neil päevil kokku Tartusse ja annaksime kinnitust Kristuse Kiriku elavast ja tagusast tööst Eestimaal.

Kutsun kogu ristirahvast, koguduste liikmeid ja toetajaid, kaastöölisi ja vabatahtlikke, peresid, sõpru ja tuttavaid 3.-5. juulil 2015 Tartusse EELK kirikupäevale ja laulupeole, et üheskoos saada osa kõigist nendest huvitavatest, harivatest ja rõõmsatest ettevõtmistest, mida kirikupäeva ja laulupeo programm pakub. Kindlasti on see üheks võimaluseks kogeda osadust arvukate kristlike

õdede ja vendadega, kellega me muidu iial kokku ei puutu. Meil on vaja usukauges ühiskonnas oma usule kindlaks jäämiseks kinnitavat õlatunnet ja ühiseid palvehetki.

Võtke aega tutvuda kirikupäeva ja laulupeo programmiga EELK kirikupäeva ja laulupeo kodulehelt <http://kirikupaev.eelk.ee/>

Kes soovib oma toetust avaldada tänapäevasel moel Facebook' e kaudu, võiks märkida ennast EELK kirikupäeval ja laulupeol osalejaks.

Kaunist suve algust, Issanda Kristuse õnnistust ja rõõmsat peootust soovides,

+ Urmas Viilma
Peapiiskop

KOHTUME EELK KIRIKUPÄEVAL JA LAULUPEOL „MAARJAMAA – ISA MAA.“

EELK kirikupäev ja vaimulik laulupidu „Maarjamaa – Isa maa“ 3.-5. juuli 2015 Tartus. Haapsalu Jaani kirikus toimus 7. juunil Tartu laulupeo ühendkooride viimane eelproov, mida juhtisid peadirigent Raul Talmar ja Pille Metsson. Laulupeo proovis esitleti 4. juunil Tallinnas Toompeal Eesti Lipu päeval Eesti Lipu Seltsi poolt EELK Laulupeole kingitud ja piiskop Einar Soone õnnistatud Eesti Lippu. Lauljaid tervitas ja esitles lippu piiskop Tiit Salumäe.

Eelproovis Haapsalu Jaani kirikus laulis ühendkooride 96 lauljat. Koorid on hästi omandanud repertuaari ja peadirigent oli ettevalmistuse ja osavõtjate arvuga väga rahul. Läänemaalt olid Haapsalu Püha Johannese koguduse segakoor ja toomkoor, Kullamaa koguduse segakoor, Lääne-Nigula koguduse ansambel „Doxa,“ Ridala kirikukoor ja naiskoor „Kaasike.“ Kaugemalt olid tulnud Pärnu Eliisabeti koguduse segakoor, Türi Püha Martini koguduse ansambel ja Hiiumaalt Kärddla Johannese koguduse kammerkoor. Üleriigiliselt on toimunud kuus ühendkooride proovi, valikkooride, naiskooride ja lastekooride proovid. Piirkondlik lastekooride proov oli Haapsalus 29. mail. Ühtekokku astub laulupeol üles ligi 3000 lauljat. Solistidena esinevad Maria Listra ja Oliver Kuusik ning Urmas Lattikase ansambel. Laulupeol kuuleme Eesti koorimuusika klassika kõrval ka uudisloomingut. Esiettekandele tuleb Pärt Uusbergi Tartu laulupeoks loodud „Sanctus.“ Laulupeole on vaba sissepääs. Laulupeo ja kirikupäeva kavaga saab tutvuda <http://eelk.ee/kirikupaev/> Tere tulemast Tartusse!

Laulupeo salvestus on ETV eetris monteerituna **11.07 kl 10.30** ja kordusena **12.07 kl 14.30**.

Kõrgtasemeline segakoor Chicago Chorale esineb Haapsalus

Ameerika Ühendriikidest, Illinoisi osariigist, Chicago linnast saabub Eestisse kõrgtasemeline segakoor Chicago Chorale. Nad esinevad kontsertprogrammiga *Da Pacem* – meditatsioonid kaotusest, lootusest ja rahust.

Kontserdid toimuvad 13. juuli kell 18.30 Haapsalu toomkirikus ning 14. juuli kell 19.00 Tallinna

Jaani kirikus (kaasategev kammerkoor Collegium Musicale). Kontserdid toimuvad koostöös *Music Baltics* agentuuri ja *Stainless management*'iga ning on tasuta.

Chicago Chorale loodi 2001 aastal Bruce Tammeni poolt. Täna on koor kasvanud 60-liikmeliseks kõrgetasemeliseks segakooriks ja kohaliku kogukonna esinduskollektiiviks, kelle ettekandeid kajastatakse nii WFMT raadio ülekannetes kui Chicago Classical Review veergudel. Koor on musitseerinud väga mitmete tuntud kollektiividega: Chicago Symphony Orchestra, Symphony of Oak Park, Symphony of River Forest, Baroque Band. 2012 aastal pälvis Chicago Chorale helikandja Rodion Schchedrini teosega *“The Sealed Angel: A Russian Liturgy”* aasta parima helikandja tiitli.

Koori üheks suunaks on Ameerika heliloojate loomingut esitamine ja selle tutvustamine nii kohalikus kogukonnas, kui ka võõrsil. Chicago Chorale dirigent Bruce Tammen: *“Käesoleva tuuriga Euroopas tähistab koor oma 15ndat sünnipäeva. Kontserdid leiavad aset: 8.07 Kaunases (Leedu), 9.07 Vilniuses (Leedu), 11.07 Riias (Läti), 13.07 Haapsalus (Eesti), 14.07 Tallinnas (Eesti), 16.07 Helsingis (Soome). Vähesed meist on varasemalt mõnda neist riikidest külastanud. Meie ootusärevus on väga suur. Eestisse saabume 27-liikmelise lauljate koosseisuga ning esitame Schützi, Bachi, Bruckneri, Purcell, Taveneri, Rautavaara, Nystedti, Lauridseni ja Pärdi teoseid. Peame end heas mõttes nohikuteks - oleme teinud kõvasti taustauuringut kohaliku muusika elu tutvumiseks. Eriti paeluvad meid heliloojad Arvo Pärt ning Urmas Sisask.”*

Tallinna Jaani kirikus on kaasategev Eesti üks hinnatuim kammerkoor Collegium Musicale (dirigent Endrik Üksvärav). Collegium Musicale tegutseb 2010. aastast eesmärgiga esitada muusikat professionaalsel tasemel ning pakkuda publikule kõrgetasemelisi muusikalisi elamusi. Koori repertuaar ulatub renessansist kaasaega, olulisel kohal on vanamuusika ja Eesti heliloojate teosed. Koor on pälvinud rahvusvahelist tunnustust sh Gorizias toimunud koorifestivalilt „Seghizzi 2011“ naasti Grand Prix ja 5 kategooria esikohaga. Arezzos saadi Grand Prix voorus 2.koht ja 2 kategooriavõitu. 2012. a. Helsingis toimunud IV rahvusvahelisel Harald Anderseni konkursil jõuti finaali. Eesti Kooriühing tunnustas koori „Aasta koor 2011“ tiitliga ja Endrik Üksväravat „Aasta noor dirigent 2011“ tiitliga. Koori esikplaat „Peegel peeglis“, kus kõlab Arvo Pärdi ja Pärt Uusbergi looming, pälvis „Aasta kooriplaat 2012“ auhinna. 2013.a. suurimateks ettevõtmisteks oli R.Panufniku (UK) „Tallinna Missa“ salvestamine Warner Classicsiga ja V.Tormise tsükli „Unustatud rahvad“ täispikk esmaettekandmine Eestis.

Kahe koori ühiskontsert ei ole kindlasti juhus: mõlemad koorid on kohalikul ja rahvusvahelisel tasandil kõrgetasemeliselt tunnustatud, oma kultuuri tutvustajad maailmas. Lisaks on huvitav fakt, et mõlema koori ees juhivad vägesid dirigendid, kes on väga hinnatud lauljad.

Loe lisaks: www.chicagochorale.org, www.collegiummusicale.ee

Lastelaager Ridalas. Tule rändama!

4. – 6. augustil leiab aset tänavune lastekiriku laager, sedakorda Ridala koguduse pastoraadis, kirikus ja selle ümbruses. Laager toimub koostöös Haapsalu, Ridala, Martna ja Vormsi kogudustega. Ootame laagrisse kõiki oma koguduse ja lastekiriku lapsi.

Laagri teema “Tule rändama!” on seotud tänavuse Maarja-aastaga “Kaheksa sajandit Maarjamaad,” mis kutsub tutvust tegema Eestimaa pühapaikadega. Ridala Püha Maarja Magdaleena kirik on selleks välja valitud koht.

Laagris õpime tundma nelja kiriku kaitsepühakut: evangelist Johannest, Norra kuningat Olavit, pühak Martinit ja Jeesuse jüngritega koos rännanud Maarja-Magdaleenat. Räägime palvest ja palverännust ning asutame end ka ise palverännakule, käies keskaegsete palverändurite jälgedes. Ridala kirik on olnud palverändurite oluline peatuspaik. Laagri eesmärk on tutvustada erinevaid palveid, näiteks Meie Isa palvet, hommiku- ja õhtupalveid, eestpalveid, tänapalveid, söögipalveid. Laagripäevadesse mahuvad ka lood palverännu traditsioonist ning „Kaheksa sajandit Maarjamaad“ ideest ja mõttest, Eestimaa ristiusustamise ajaloost.

Tegevust jätkub nii tuppka kui ka õue, kirikusse, kirikuaeda ja palverännurajale. Loomulikult ei puudu laagrist laul ja mäng, lõkkeõhtu ja öökino. Lapsi ootab vahva ja vaheldusrikas programm. Palume, et Taevaisa kingiks meile ka ilusa ilma ja palverändurite seiklused võivad alata!

Laagri osavõtumaks on 10 eurot. Kui ühest perest on tulemas kaks või rohkem last, saame teha hinnasoodustust. Registreerida saab Haapsalu koguduse kantseleis, tel. 4737167 või e-mail: haapsalu@eelk.ee. Informatsiooni jagavad Küllike Valk (58093633) ja Maria Strauss (53583276).

Koguduse ekskursioon toimub tänava Saaremaale

19.-20. augustil kutsume huvilisi traditsioonilisele koguduse ekskursioonile Saaremaale, mis sellel aastal on pühendatud teema aastale „Kaheksa sajandit Maarjamaad.“

Sõidame tutvuma meie kunagise ühisriigi Saare-Lääne piiskopkonna meretaguse valdusega. Eriliseks tähiseks on Kuressaare lossi kapiitlisaalis asuv altarieljeef „Maarja kroonimine.“ See kaunis altarieljeef kaunistas 500 aastat tagasi Haapsalu toomkiriku Maarja kabelit (nüüd tuntud ristimiskabelina). Programm on koostatud nii, et oleks huvitav nii noortel kui vanadel, et näeks nii keskaegseid kirikuid kui ka kaasaja Saaremaa huvitavaid paiku.

Väljasõit on 19. augustil kl 16, tagasi jõuame 20. augusti õhtul hiljemalt kl 20. Ööbime on Kuressaare külje all Püha Jakobi kiriku laagrikeskuses.

Reisikava:

Kolmapäev, 19. august

- Külastame Muhu Katariina kirikut <http://www.eelk.ee/muhu/>
- Õhtune jalutuskäik Muhus Koguva külas ja sadamas <http://www.muhumuuseum.ee/>
- Ööbimine Püha Jakobi kiriku laagrikeskuses <http://puha.eelk.ee/?Laagrikeskus>

Neljapäev, 20. august

- Külastame Kuressaare linnust ja seal kapiitlisaalis asuvat altarieljeefi „Maarja kroonimine“ <http://www.saaremaamuuseum.ee/> Täiskasvanud 5.00 € Õpilased 2.50 € Perepilet 2 täiskasvanut 10.00 €+ iga laps 1.00 €
- Kuressaares vaba aeg
- Külastame Kaarma kirikut <http://www.eelk.ee/kaarma/>
- Külastame Karja kirikut http://www.eelk.ee/h_karja.html
- Kohvipeatus Karja küla pagari poes, kus saab osta ka ehtsat Saare leiba. <http://www.karjapagar.ee/v1/index.php?sisutekst=8>
- Vaatame üle Orissaare tamme – Euroopa aasta puu 2015. Kui aega on, mängime ümber puu jalgpalli ka.
- Laasu talu jaanalinnufarm <http://www.jaanalind.ee/> Gruppidele alates 20 inimesest: Õpilased 2€ täiskasvanud 3€

Reisijuhiks on juhatuse liige Ülla Paras. Palume registreeruda koguduse kantseleis. Reisi hind sõltub osavõtjate arvust. Registreerimisel palume tasuda osalustasust 15 € Ekskursioonile registreerimine päädib **3. augustil**. Kiirustage, veel on bussis vabu kohta!

KANTSELEI FASSAADI REMONT ON SELLEKS KORRAKS LÖPPENUD

Mais algas koguduse kantseleihoone välisfassaadi remont, mille käigus sai maja uue laudise. Juunis päädisid tööd selleks korraks, kuid hoone akende vahetus jääb vahendite puudusel tulevikku. Seetõttu on teretulnud annetused uute akende soetamiseks ja maja fassaaditööde terviklikuks lõpetamiseks.

SÜNNIPÄEVAD JUULIS

1. juuli	Krista Vilta	
2. juuli	Elisabeth Pelapson	92
	Arnold Korjus	84
3. juuli	Vivian Kristensen	
4. juuli	Sirle Mik	
	Sirli Pähna	
	Laura Jalakas	
5. juuli	Hannes Kert	
6. juuli	Sirvi Eslas	79
	Helis Alp	
7. juuli	Maie Laadoga	84
	Maria Kruusel	
8. juuli	Marje Hiie	
	Kaire Talviste	
	Emma Jämsa	
9. juuli	Helvi Aido	78
	Madis Taavits	
	Stella Kert	30
	Doris Meinbek	
10. juuli	Milvi Parv	79
	Anu Turu	
13. juuli	Elvi Varik	75
	Märt Tohver	45
	Leho Mumm	
	Sandra Hansen	
14. juuli	Merili Kasepalu	
	Klee Erik	
16. juuli	Mirjam Heina	
	Jane Madi	
17. juuli	Valdek Romot	
18. juuli	Ly Romot	
	Marten Borman	
19. juuli	Jaanus Rankla	
	Sander Jürgenson	
20. juuli	Klaudia Truuver	90
	Elve Pärtel	83
	Allan Martin	45
	Aigi Kõiv	
	Karoliina Huul	
	Kristen Leemet	
21. juuli	Ada Krevon	82
	Mariina Mällo	
	Kadri Aasmaa	
22. juuli	Rutt-Regina Kelviste	
	Mare Tereping	
	Kaarel Liivamäe	
23. juuli	Marii Kasepalu	
	Elsbeth Kiisk	
24. juuli	Moonika Ani	35

25. juuli	Kalle Tõnisma Tarmo Tarlap	45
26. juuli	Sigrid Veske	
27. juuli	Villu Hansen Kristjan Tamm	
28. juuli	Ülo Krevon Ingrid Kera Marii Kalda	81
29. juuli	Helme Kariis	
30. juuli	Tiia Laar Laura Huul	50
31. juuli	Sirje Johannes Kaarel Pärn Urmas Krull Leho Mumm Tormi Voog	60 35 25

Palju õnne ja õnnistust kõigile tähtpäevalistele!

* * *

JUULIKUU JUHTSALM, MÕTISKLUS JA PALVE

„Ärge armastage maailma ega seda, mis on maailmas! Kui keegi armastab maailma, siis ei ole temas Isa armastust.“ 1 Jh 2:15

Maaailma all ei mõtle Püha Johannes siin mitte maakera koos kõige sellel eksisteerivaga, vaid seda inimelu sfääri, mis on olemuselt langenud ja jumalavastane. Seda elusfääri, mille tunnused on lihahimu, silmahimu ja elukõrkus. See on valdkond, kus valitseb patt.

Patt on tunginud ka meie maailma ühiskondlikesse struktuuridesse. Kas teadmatusest või ükskõiksusest läheme sageli sellega kaasa. Kindlasti oleme kõik ostnud või tarbinud firmade tooteid, kes kasutavad lapsorjade tööjõudu, on seotud inimkaubandusega või reostavad keskkonda. Võib-olla oleme lasknud end mõjutada kavalast ja petlikust valimisreklaamist ning enesele aru andmata toetanud ühiskonna destruktivseid jõude. Või vahest oleme seaduskuulekate kodanikena sisimas leppinud riigi ebaõiglase seadustega, jättes neile isegi mõttes vastandumata? Peaksime tegema kõik, mis meie võimuses, et ühiskonna patuseid suundumusi ära tunda ja nendega mitte kaasa minna.

Patuga leppimisest on ainult pisike samm selle armastamiseni. Langenud maailm hindab inimesi eelkõige nende varanduse või positsiooni tõttu. Arvatakse, et intellektuaalselt võimekas isik väärib inimesena suuremat lugupidamist kui nõdraaruline. Kui sellised seisukohad on ka meile omased, võib öelda, et armastame seda maailma — selle patune olemus on saanud ka meie meelelaadi osaks. Armastusest langenud maailma vastu kasutame hea meelega selle patuseid struktuure kasu või lõbu saamiseks. Kas oleme vahel teinud seda, mis Jumal hukka mõistab, tuues ettekäändeks „seadusega on see lubatud“ või „elan ju vaid korra ja tahan ka siit elust midagi saada“?

Kõigele sellele halvale ja inetule vastu seismiseks on meile antud Isa armastus, mida Jumal ise meisse valas, kui saime Tema lapseks. See on meie ainus vastupanujõud, kuigi tohutult võimas jõud, seepärast tuleb seda väga hinnata ja hoida.

Palve

Minu Jumal, Sina oled mulle kõik!
Mida tahaksin ma veel?
Ja mida õndsamat võiksin ma veel soovida?
Oo Sõna, täis armsust ja veetlust!
Kuid ainult selle jaoks,
kes Jumalat armastab ja mitte maailma
ega seda, mis maailmas on.
Minu Jumal, Sa oled mulle kõik!
Kempeni Thomas (munk)
1380-1471

Mõtiskluse kirjutanud Karin Teder

RETSEPTE RAAMATUTE RAAMATUST

Pärast veeuputust

Kui Noa laev Ararati mäele seisma jäi, oli veeuputus lõpuks möödas. Lõppes puuduse käes vaevlemine ja nälja kannatamine, sest mida seal pimedas laevakõhus ikka lõpuks enam süüa oli? Viljatagavarad olid kahanenud olematuks, linnud-loomad olid jäänud nõrgaks, ei jaksanud enam muneda, ega andnud toitainerikast piima.

Kindlasti olid kõik laevaelanikud täis rõõmu ja tänulikkust, kui kuiv maa jälle paistis. Suurima heameelega täitsid nad Jumalalt saadud käsku: „Kõik, mis liigub ja elab, olgu teile roaks; kõik selle annan ma teile nagu halja rohugi.“ (1 Ms 9:3) Suur oli vaimustus, kui esimene seeme maapõues idanema hakkas. Esimene saagikoristus tähendas kindlasti suurt rõõmupidu.

Noa juurviljasupp

u. 1 kg supikonti koos lihaga
3 liitrit vett
veidi lehtsellerit
1 sibul
3 petersellioksakest
1 loorberileht
200 gr otra
1 porrulauk
200 gr ube
3 porgandit
soola ja pipart

Kata supikont veega, lisa lehtseller, sibularõngad, petersell ja loorberileht. Keeda tasasel tulel 2-3 tundi, kuni liha on pehme. Lase jahtuda, koori rasv pealt ja sõelu puljong. Viska keedetud juurvili minema. Eemalda liha kondilt ja pane puljongisse. Koori ja viiluta porgandid, lõika porrulauk rõngasteks. Kuumuta supp keemiseni, lisa oder. 15 minutit hiljem lisa porrulauk, oad ja porgand. Keeda 45 minutit, lase supil pakseneda. Maitsesta soola ja pipraga.

Tõlkinud Maria Strauss

TÕESTISÜNDINUD LUGU

Kurat kiusas

Peapiiskop Kuno Pajula armastas peapiiskopina ka ise autot juhtida. Järjekordsel sõidul ületas kõrgeausus tublisti kiirust ning politseipatrull pidas ta kinni. Küsis siis politseinik (kes peapiiskopi ära tundis), miks kõrgeauline eeskirju rikub. Peapiiskop lõi silmad maha ja ütles malbe häälega: "Eks kurat kiusas!" Politseinik hakkas seepeale naerma ja vastas: "Palvetage siis, et seda enam ei juhtuks!" Allikas: <http://kerikaal.blogspot.com>

EELK HAAPSALU PÜHA JOHANNESE KOGUDUS

Koguduse kantselei on avatud esmaspäeval, kolmapäeval ja reedel kl 9-15. Ametitalituste osas ja kohtumine koguduse õpetaja Tiit Salumäega on soovitav leppida eelnevalt kokku (530 39835).

Kasutatud rõivaste annetusmüük on avatud 8. juulil ja 15. juulil kl 10-13.

Toomkirik ja muuseum on avatud iga päev kl 10-18. Kontakt: Marika Peberg, tel 5184664, 4725346. Linnuses toimuvate sündmuste kohta vaata lähemalt: <http://www.haapsalulinnus.ee>

Jaani kirik on avatud suvekuudel reedel ja laupäeval kl 10-14, pühapäeviti kl 13-16.

Telefon 473 7166, 473 7167, 530 39835.
E-post haapsalu@eelk.ee
Koduleht <http://www.eelk.ee/haapsalu/>
Aadress Kooli 6, 90501 Haapsalu
Pangakonto IBAN EE811010602003965006 (SEB);
IBAN EE442200001120274032 (SWEDBANK).
Registrikood 80210533

Koguduse infokiri Johannese Sõnumid saadetakse soovijaile e-postiga. Kui soovid, et ka Sinu e-post lisatakse kirjasajate hulka, palun anna oma soovist teada haapsalu@eelk.ee

Eesti kiriku elust saab lugeda: <http://eelk.ee/> ja <http://www.eestikirik.ee/>

JOHANNESE SÕNUMITE TOIMETUS

Tiit Salumäe E-post: tsalumae@yahoo.com 4737 166, 4737 167, 4737 017, 5280 635
Kristel Engman E-post: kengman@hotmail.com; 5289 527
Lydia Kalda E-post: haapsalu@eelk.ee; lydia.kalda@hotmail.com; 53477 633
Lia Salumäe E-post: lialalumae@hotmail.com; 53039 835
Lehte Ilves E-post: lehte@le.ee
Tiia Laar E-post: tiia.laar@gmail.com
Karin Teder E-post: karinteder@hotmail.com
Maria Strauss E-post: mariastrauss@gmx.de
Teno Ilves E-post: teno.ilves@gmail.com

Koguduse häälekandja Johannese Sõnumid ilmub septembrist 2008 kord kuus. Ootame lugejate kaastöid, küsimusi ja soove teemadel, millest järgmistes Johannese Sõnumites lugeda soovitakse. Palume teie abi, et Johannese Sõnumid jõuaksid võimalikult paljude huvilisteni. Palume teadatada soovijate e-posti aadress koguduse kantseleisse.

Johannese Sõnumid on kõigile huvilistele lugemiseks ka toomkirikus, Jaanimajas ja kantseleis.